

Izpred državnega sodišča.

Za odločbo o zahtevku, da mora povrniti domovinska občina oskrbne stroške, ki jih je imela tretja oseba za domovinskega upravičenca, so pristojna sodišča. Pristojnost se ne ravna po merodajnem prejšnjem vprašanju, nego le po kakovosti zahtevka, ki je v takem slučaju zasebnopraven.

C. kr. državno sodišče je z odločbo 6. julija 1904, št. 275, spoznalo za pravo: Za odločbo o zahtevku H-ovem proti občini S. zastran povračila P-ovih stroškov za oskrbovanje Josipa R. v znesku 1152 K so pristojna c. kr. sodišča.

Dejanski stan.

Kakor izkazujejo priloženi sodni in upravni akti, je Marija R. svojega nezakonskega sina Josipa R. izročila l. 1893 P-u v oskrbovanje. Le-temu je do svoje smrti l. 1895. plačevala oskrbne stroške. Od 20. marca 1895. naprej pa P. ni dobival nobenega povračila za oskrbo in odgojo. Ko se je bilo po obsežnih pozvedbah dognalo, da ima Marija R. in torej tudi njen nezakonski sin Josip R. domovinsko pravico v občini S., je ta občina Josipa R. prevzela dne 18. decembra 1901 v oskrbo, a branila se je, da bi povrnila oskrbne stroške, ki jih je imel P. v dobi od 20. maja 1895 do 17. decembra 1901 in ki jih računa z 1152 K. Dne 28. oktobra 1901 je P. to svojo terjatev prodal H.-u za 110 K. Le-ta je potem kakor cesijonar P.-a vložil proti občini S. tožbo pri deželnem sodišču v C. na povračilo rečenih oskrbnih stroškov. Sodišče je s sklepom z dne 11. aprila 1902 tožbo zavrnilo radi nedopustnosti pravne poti, češ da tukaj gre za obvezo občine S. oskrbovati ubožce, katero zamore po zakonu od 3. decembra 1863, št. 105 drž. zak. ubožec sam, torej tudi vsaka tretja oseba uveljavljati le političnim potom. Rekurz zoper ta sklep je druga inštanca zavrnila z razpisom od 6. maja 1902. H. se je na to obrnil do pristojnega okrajnega glavarstva in prosil, da bi se oskrbni stroški do zneska 1152 K izterjali od občine S. s politično eksekucijo. Ta zahteva je bila iz materialnih razlogov in sicer zato odbita, ker je občina S. z zapisnikom od 3. decembra 1902 dokazala, da je P., od katerega H. izvaja svoj zahtevek, izjavil se, da bode otroka brezplačno oskrboval kakor

doslej. Deželna vlada je to odločbo okrajnega glavarstva vsled rekurza razveljavila radi nepristojnosti političnega oblastva, češ da po §-u 39 zakona od 3. decembra 1863., št. 105 drž. zak. odločujejo politična oblastva le o povračilu tistih oskrbnih stroškov, katero zahtevajo občine, dočim gre tukaj za zahtevo povračila zasebnika proti občini. To odločbo je c. kr. ministrstvo za notranja dela potrdilo z razpisom od 27. aprila 1904 št. 44170.

Ker so se tako sodišča, kakor politična oblastva izrekla, da niso kompetentna zastran H-ovega zahtevka, predlaga H., da naj c. kr. državno sodišče odloči ta negativni kompetenčni spor.

Razlogi.

Iz dejanskega stanu izhaja, da je tu v resnici opraviti z negativnim kompetenčnim sporom, kakršnega trdi predlagatelj.

C. kr. državno sodišče je ta kompetenčni spor rešilo tako, da so sodišča pristojna za odločbo predlagateljve zahteve zastran povračila oskrbnih stroškov v znesku 1152 K. Kajti v letem slučaju ne gre za zakonito pravico Josipa R. zastran oskrbovanja ubožcev proti domovinski občini, nego za povračilno zahtevo, ki je tretji osebi nastala proti občini S. menda s tem, da je tretja oseba imela za oskrbo Josipa R. 1152 K stroškov.

Vprašanje, ali mora občina S. te stroške povrniti tretji osebi (P.-u), odnosno pravnemu nasledniku (H.-u), ali ne, je zasebnopravno in spada torej v kompetenco civilnih sodišč. Stvar torej ni drugačna radi tega, da je za odločbo tega vprašanja brez pomena prejšnje vprašanje, ali je občina S. bila po določbah občinskega reda in domovinskega zakona dolžna oskrbovati Josipa R., kajti kompetenca se ne ravna po takšnih prejšnjih vprašanjih nego po kakovosti zahteve same, ki je v tem slučaju brez dvojbe zasebnopravna. Končno naj se še omenja, da o pristojnosti višjega avtonomnega oblastva po §-u 44 zak. od 3. decembra 1863, št. 105 drž. zak. radi tega ne more biti govora, ker ta § urejuje zgolj zakonito pravico do oskrbe, katera pristojna ubožču nasproti občini, dočim v tem slučaju gre za dolžnost občine porniti oskrbne stroške, katere je imela tretja oseba.

Dr. M.

